

88

HIZTEGI BATUA

lubaki - makina

- lubaki**
luberri
luberritu, luberri(tu), luberritzen, *du* ad.
ludi 'lurbira, mundua'
lugin
lugintza
lugorri
luhartz: *Gryllotalpa gryllotalpa*
luizi
lukainka
luki *Bizk.* 'azeria'
luki(-)buztan 'azeri(-)belarra, azeri(-)buztana'
lukru* e. **lukuru**
lukur h. **lukurari**
lukurantz h. **lukurreria**
lukurari
lukurreria
lukurreru *Heg.* h. **lukurari**
lukuru
luma
lumaberritu, lumaberri, lumaberritzen, *da* ad.
lumadi = **lumaje**
lumadun
lumagabe
lumaje = **lumadi**
lumatsu
lumatu, luma(tu), lumatzen, 1 'lumaz gabetu'; 2 'lumaz hornitu'
lumatxa
lumatxo
lumera 'baleen eta arrainen koipea'
lumbago
lupa
lupetz *Bizk.* 'basa, lohia, lokatza'
lupetza *Bizk.* 'basatza, lokatzia, lokatza dagoen tokia'
lupia: *Dicentrarchus labrax*
lupu 1 'eritasun kutsakorra'
lupu 2 'animalia txiki pozoitsua'
lur
lur eman
lur-lan
lur jo
Lurra mug. *Astron.:* *gure planeta, Lurra da*
lurbira
lurburu 'Lurraren poloa'
lurgerr* e. **ekuatore**

- lurkapa* e. (**lur**) geruza
lurkoi
lurmen 'elurra urtu den lur(-)zattia'
lurmendu, lurmen(du), lurmentzen, *da/du* ad.
lurmutur
lurpe
 lurpebide* e. **azpibide**
lurperatu, lurpera(tu), lurperatzen, *da/du* ad.
lurpetu, lurpe(tu), lurpetzen, h. **lurperatu**
lurraldatu, lurralda, lurraldatzen, *du* ad.
lurralde
lurrazal
lurrerarazi, lurreraraz, lurrerarazten, *du* ad.
lurreratu, lurrera(tu), lurreratzen, *da/du* ad.
lurreztatu, lurrezta, lurreztatzen, *du* ad.
lurrikara
lurrin 1 'usain gozoa'; 2* e. **lurrin**
lurrontzi
lurrontzigitza
lurrin 'gasa'
 lurrin(-)makina
lurrundu, lurrin(du), lurruntzen, *da/du* ad.
lurrunkor
lursagar batez ere *Ipar.* 'patata'
lurtar
lurtu, lur(tu), lurtzen, *da* ad.
lusull
luteranismo
luterano
luto *Heg.* iz. h. **dolu**
lutxo: *Esocidae*
luzabide
luzaezin
luzagarri
luzakeria
luzakin
luzakor
luzamen
luzamendu *Ipar.*
luzanga
luzapen
luzara adlag. 'luzarora': *ihintz handiak luzara kalte egiten dio ardiari*
luzaran izond.: *begi luzaranak dituzte ekialdekoek*
luzarazi, luzaraz, luzarazten, *du* ad.
luzaro
 luzaro gabe
 luzaroan
 luzaroko
 luzarora
luzarotxo
luzatu, luza, luzatzen, *da/du* ad.
luzaz

luze

luze-labur
luze-zaballuzeki *Ipar.* 'luzaro, luzaz'

luzera

luzerna: *Medicago sativa subsp. sativa*

luzetasun

luzetsi, luzets, luzesten, *dio ad.:* *luzetsi dio hitzaldiari*

luzetxo

luzexko

luzoker = pepino (*Heg.*): *Cucumis sativus*

* * *

M

m 'metro'ren nazioarteko sinboloa

madari

madari-dantza

madarikatu, madarika, madarikatzen, *du ad.*

madarikazio

madariondo: *Pyrus communis*madura batez ere *Bizk.* 'padura'mafrundi *Ipar* 'buruko hotzeria'mafrunditu, mafrundi(tu), mafrunditzen; *Ipar. du ad.*

magal

magalpe

magia

magiko

magina *Zah.* 'ezpata eta antzeko armak gordetzen diren zorroa'magisteritza* e. 1 **Irakasle (-) ikasketak:** *magisteritza ikasi zuen** e. *irakasle ikasketak egin zituen;*2 *Magisteritza-eskola** e. *Irakasle-eskola*

magistratu

magnesio

magnetiko

magnetismo

magnetita

magnetofono

magnitude *Fis.*magnolia: *Magnolia sp.*mago: *Errege magoak*magurio = karrakela: *Littorina littorea*

mahai

gau(-)mahai

mahai(-)inguru

mahai(-)futbol

mahaiburu

mahaiburuko

mahaikide

mahaiko *iz.*mahairatu, mahaira(tu), mahairatzen, *da/du ad.*

mahaitxo

mahasgintza

mahaspasa

mahasti

mahastizain

mahats

mahatsardo *Zah.* 'ardoa'

mahatsondo: *Vitis vinifera subsp. vinifera*

mahel* e. **urmael**

mahuka

mahuka-hutsik

mahunga *Ipar*: 'mahuka'

mahunga-has *Ipar*:

maiatz

maiestate

mail* e. **maila**

maila

mailaka

mailadi = **mailak**

mailaka

mailakatu, mailaka(tu), mailakatzen, *du* ad.

mailaketa

mailakide

mailasto *Bizk.*: 'artoaren lastoa'

mailatu, maila(tu), mailatzen; 1 *da/du* ad.: *fruta mailatua*; 2 era burutua iz.: *gisa mailatuak egin dizkiote gure autoari*

mailatune *Bizk.*

mailegatu, mailega, mailegaten, *du* ad.

mailegu

mailu

mailu-arrain: *Sphyrna* sp.

mailuka 1 adlag.

mailuka 2 *Bizk.* iz. 'mailu txikia'

mailukada

mailukari

mailukatu, mailuka(tu), mailukatzen, *du* ad.

mailuki *Bizk.*: 'marrubia'

mailutzar

mailuxka

maina 1: 'amarrua'; 2 *Ipar*: 'arta'; 3 'haurraren negar-zotinak'

mainatu 1 maina(tu), mainatzen, *du* ad. *Ipar. Zah.*: 'mainak, xerak egin'

mainatu* 2 e. **bainatu**

maindire = **mihise**, **izara**

maingu = **herren**

maingueri

mainguka

mainontzi izond.: *ume mainontzia*

mainu* e. **bainu**

maionesa

maiorazko

maiordomo *Heg.*

maira g. er. 'azpila, aska'

mairu

maiseaketa

maiseatu, maisca, maisetzen, *du* ad.

maiseatzaille

maiseo

maistra

maisu

maisukeria

maisuki

maisulan

maisutasun

maisutza

maitabera**maitagarri****maitagarriki****maitagarritasun****maitakeria**maitakor* e. **maitekor****maitale****maitarazi**, maitaraz, maitarazten ad.**maitasun****maitatu**, maita, maitatzen ad.**maitatzaile****maite****maite egin****maite-maite egin****maite izan** (geroaldian, *maiteko* nahiz *maite izango*)**maiteki****maitekor**: *Jainko maitekorra***maitemin****maitemindu**, maitemin(du), maitemintzen, *da* ad.**maitño****maitetsu****maitetsu****maitez** adlag. 'maitasunez'**maiuskula = letra larri****maiz****maizenik****maizko** izlag.: *maizko erabilera***maiztasun****maizter****maiztertza****maiztu**, maiz(tu), maizten *da/du* ad: 1 *Bizk.* batez ere '(arropa) hondatu, higatu'; 2 '(zerbait) maiz egin'**maiztxo****majo** *Heg Lgart.* adlag.makailao* e. **bakailao****makako**: *Macaca sp.***makakorro** 'abere nagusien orroa'**makal 1** iz.: *Populus sp.***makal 2** izond. 'ahula': *ez zen hura lan makala!***makalaldi****makaldu**, makal(du), makaltzen, *da/du* ad.**makalik****makaltasun****makar 1** iz. 'betazal-ertzetan pilatzen den malko lehortua'**makar 2** *Bizk.* g. er. izond. 'txikia, ahula'**makarro****makatu**, maka(tu), makatzen, *da/du* ad. *Ipar.* 'mailatu'**makatz 1** iz. 'fruitu-zuhaitz txertatu gabea, eta horrelakoan fruitua (batez ere madaria)'; 2 izond. 'txertatu gabea'**makestu**, makets/makestu, makesten, *du* ad.**maketa****maketo** *Heg.* (mespreziozko hitza)**makets** izond. 'kamutsa'**makila****makil dantza****makilada****makiladaka** adlag. 'makilaka'**makiladun**

makilaia* e. **makillaje**

makilaka

makilakada

makilakari 'makila-kolpeka ari dena'

makilakatu, makilaka(tu), makilakatzen, *du* ad

makilari 'makilekin jolasean ari dena'

makilatu, makila(tu), makilatzen, *du* ad.

makilazo *Heg.* Lgart.

makillaje

makillatu, makilla, makillatzen, *da/du* ad.

makina

makina bat: *makina bat lagun gixotu zen bidean; makina bat gizagaixok galdu du hor bizia*

makina-erreminta *Heg.* h. **makina(-)tresna**

makina(-)tresna

(Euskaltzaindiak, Donostian, 1998ko ekainaren 26an onartua)